

De avonturen van ‘de Vier Vrienden’ uit Maastricht

Schrijver: Ronald van Ham

Gereviewd door: Beppie Ottenheim

Coverontwerp en foto's: Micha van Ham

www.viervriendenboeken.nl

ISBN: 9789463867979

© 2019 Ronald van Ham

Deel 1

Vier vrienden en het geheim van de dobbelaar op Lichtenberg

Hoofdstuk 1

Schermutseling in het Savelsbos

‘Kat! Fiets eens wat langzamer, we houden je amper bij,’ gilte Claire Bisscheroux terwijl ze wanhopige pogingen deed om haar beste vriendin Katarina van Kleef bij te houden. Katarina, een leuke en goed uitziende veertienjarige tienermeid, keek achterom en deed het wat rustiger aan. Haar beste en even oude vriendin kwam flink bezweet naast haar fietsen. Haar lange blonde haren zaten door de wind en van de inspanning helemaal door elkaar. Achter de twee meiden reden twee bevriende jongens namelijk: Dirk Brinkman en Luuk Koekelkoren. Ook zij sloten hijgend en zwetend bij Katarina aan. Luuk spuugde een paar keer en Dirk vroeg lachend: ‘Wat is er Luuk?’

‘Heb vliegjes in me bek gekregen.’

‘Ja, dan moet je die ook dichthouden tijdens het fietsen!’ Luuk mikte vriendschappelijk een stomp naar de naast hem fietsende Dirk die hem echter handig ontweek. Claire vroeg nu, terwijl ze nog naar lucht hapte: ‘Is... is... is het nog ver?’ Katarina schudde nee en wees naar het einde van de weg waar ze overheen reden.

‘Daar moeten we zijn,’ riep ze onder het fietsen.

Ze waren onderweg naar het Savelsbos. Dit is een zes kilometer lange, vaak smalle gordel van hellingbossen op de (vaak steile) oostelijke maasdalhelling oostelijk en zuidoostelijk van Maastricht. In dit prachtige bos komen diverse soorten bomen voor zoals: de zomereik, de gladde iep, de beuk, de esdoorn de acacia en de paardenkastanje. Ook leven er zeldzame diersoorten zoals de hermelijn, de bunzing, de eikelmuis en de hazelworm. Overdag is het een ideale plek om een ontspannen boswandeling te maken.

Het is donderdagavond en de zon gaat bijna onder. Er is, op deze normaal gesproken drukke weg, nog maar weinig

verkeer en af en toe rijdt er een bromfietser, auto of tractor voorbij. De temperatuur is nog aangenaam, want overdag is het mooi weer geweest. Het viertal is van plan om bij de restanten van een prehistorische vuursteenmijn in het Savelsbos lekker een uurtje te gaan *chillen*. De donderdagavond is hun *chillavond* en de afspraak is dat dan steeds iemand de plek hiervoor mag uitkiezen. Vandaag is Katarina de gelukkige. Haar favoriete plekken hebben altijd met iets ouds of geheimzinnigs te maken. Kastelen, oude kerken, ruïnes, grotten, onderaardse gangen enzovoort. Ze is namelijk dol op archeologie en geschiedenis.

Archeologie onderzoekt overblijfselen van vroeger om te weten te komen hoe mensen en dieren toen geleefd hebben. Katarina houdt ervan om in de grond te wroeten om oude stenen en voorwerpen van vroeger te vinden. Ze heeft al een hele grote verzameling van oude stenen, gebruiksvoorwerpen en versteende diertjes opgebouwd. Ook neust ze graag in oude boeken in de hoop dat ze aanwijzingen vindt van verborgen schatten of andere geheimen. Ze heeft een beetje een *nerdy* uiterlijk. Haar mooie donkerblonde haren draagt ze altijd in een grote paardenstaart en ze kleedt zich niet bepaald naar de laatste tienermode. Op haar neus draagt ze, omdat ze contactlenzen niet kan verdragen, een grote ouderwetse bril. *Make-up* doet ze niet op omdat ze dat niet nodig vindt. Dat is iets voor mensen die carnaval vieren, zegt ze, als iemand haar daarnaar vraagt.

Katarina is nu eenmaal een meid die liever uren achter elkaar in oude boeken zit te snuffelen of door een microscoop een opengebarsten oude steen zit te bestuderen dan dat ze met andere tieners lekker gaat winkelen, een bioscoopje pikt, een ijsje eet of gewoon lekker *chillt* in het park. Haar beste vriendin Claire is een knappe tienermeid met wel interesse voor merkkleding,

make-up, jongens en uitgaan. Verder zit ze op handbal en doet ze al jaren verwoede pogingen om Katarina van haar saaie imago af te helpen. Zonder resultaat overigens. Luuk Koekelkoren en Dirk Brinkman zijn de twee jongens van het vriendenviertal. Dirk Brinkman, ook vaak Dirkie genoemd, is het drukke, levenslustige, vol kattenkwaad zittende pleegbroertje van Claire. Zijn ouders zijn toen hij acht jaar was bij een auto-ongeluk overleden en sindsdien woont hij bij de familie Bisscheroux. Hij is dertien jaar, klein van stuk, heeft donkere haren en vindt het leuk om constant flauwe grapjes uit te halen. Veel van zijn zakgeld geeft hij uit aan fopartikelen zoals: scheetzakken, jeuk- en niespoeders, namaakdrollen, stinkbommen en nog veel meer van dit soort pretartikelen. Verder heeft hij de vaardigheid dat hij met een setje lopers (niemand weet hoe hij eraan komt) vele sloten kan openen. Een gave die nog een aantal keren van pas gaat komen. En als laatste hebben we nog Luuk Koekelkoren.

Deze sterke jongen van veertien jaar woont alleen met zijn, aan alcohol verslaafde, vader. Zijn moeder is enige tijd geleden bij hun weggegaan en sindsdien gaat het niet goed met zijn vader. Luuk hoopt altijd, als hij 's avonds thuiskomt, dat zijn vader al in slaap is gevallen op de bank omdat anders de kans groot is dat hij zonder enige reden klappen krijgt. Hij zit vaak alleen boven op zijn kamertje en is een kei in het gebruik van computers. Hij zit bij de andere drie in klas en is zo met ze bevriend geraakt.

Na nog even gefietst te hebben, arriveerden ze eindelijk bij de ingang van het bos. Ze sprongen van hun fiets af, gooiden die zonder af te sluiten op de grond en renden, uitgelaten en elkaar ondertussen pootje lichtend, af op het ronde draaipoortje dat toegang gaf tot het bos. Katarina en Claire, allebei met een rugzak op de rug vol cola, chips en

snoep, probeerden gelijktijdig door het draaipoortje te gaan wat tot gevolg had dat ze beiden klem kwamen te zitten.

‘Oeps,’ gilden ze tegelijkertijd maar het was de altijd beleefde Katarina die Claire voor liet gaan. Luuk en Dirkie volgden en bij de rand van het bos liep hun een jogger tegemoet. Hij was gekleed in een trainingspak en had een handdoek om zijn nek. Hij keek verbaasd naar de vier tieners en vroeg: ‘Gaan jullie zo laat nog het bos in?’ De vier vrienden, die het altijd irritant vinden als ouderen hen toespreken alsof ze nog kleine kinderen met een wisselgebit zijn, reageerden amper op die vraag. Natuurlijk weten zij ook dat het verboden is om na zonsondergang het bos te betreden. Maar als iets niet mag dan is het vet veel leuker om het net wel te doen.

‘Ja duh,’ antwoordde Luuk kortaf zonder de jogger aan te kijken.

‘Wees dan maar voorzichtig, want het is de laatste tijd ‘s avonds niet pluis in het bos.’

‘Boeie, wij zijn niet bang hoor,’ antwoordde Luuk, ‘doei.’ En zonder de jogger nog een blik waardig te keuren renden ze het bos in.

‘Wel jongens?’ vroeg Claire met een glimlach, ‘Zullen we dan toch maar de goede raad van die jogger aannemen en vanavond niet meer het bos ingaan?’

Ze keken elkaar alle vier eventjes aan en barstten toen in lachen uit. Maar stiekem voelde Claire zich toch niet op haar gemak door wat de jogger net zei, vol pret echter, liepen ze verder over een smal bospad dieper het bos in.

Eerst liep dit pad vlak maar op een gegeven moment liep het vrij steil omhoog. Buiten adem kwamen ze boven aan en vervolgens liep het bospad gelukkig weer omlaag.

Ze werden nu wel wat rustiger in het al halfdonkere en verlaten bos. Ze deden hun jas dicht want het was een stuk koeler dan buiten het bos. Katarina ontstak haar zaklamp en liep voorop. Even schrokken ze van een konijn dat vlak

voor hen de struiken in schoot. Ze moesten goed uitkijken dat ze in het midden van het bospad bleven lopen, want je struikelde zo over een boven de grond groeiende boomwortel. Ook bestond het gevaar dat je in het halfdonker in een kuil stapte. Maar na een minuutje of twee lopen, sloegen ze linksaf en stonden ze voor de opening van de restanten van een 5000 jaren oude prehistorische vuursteenmijn. Katarina hoopte hier een aantal vuurstenen te vinden, want die ontbraken nog in haar verzameling oude stenen. Door een smalle opening liepen ze de groeve in.

‘Shit!’ riep Dirkie opeens, ‘Ben iets vergeten, ik moet even terug naar mijn fiets.’ Luuk wist waar hij het over had en zei even met hem mee te gaan. De twee jongens waren van plan om een grap met de meiden uit te halen. Bij de ingang van de groeve wilden ze een namaakskelet aan een boom ophangen om de meiden op de terugweg flink te laten schrikken.

‘Oké,’ riep Claire, ‘maar blijf niet te lang weg. Wij zoeken wel een mooi plekje en pakken alles uit.’ De jongens liepen door de opening de groeve weer uit en Dirkie haalde een plastic opblaasbaar namaakskelet tevoorschijn dat onder zijn trui verstopt zat en begon dit op te blazen. Ondertussen liepen Claire en Katarina naar het midden van de groeve en keken bewonderend naar de steile wanden en naar de bomen die daarop groeiden.

‘WAUW!’ riep Katarina, ‘Kijk daar eens!’ Ze wees naar een opening in een grot op een steile helling. Claire zuchtte even. Ze wist alweer hoe laat het was. Als Katarina iets mysterieus of geheimzinnigs ontdekt, dan is ze niet meer tegen te houden. Je kunt dan evengoed proberen een hongerige leeuw bij een kudde zebra’s weg te houden. Dat lukt je dan echt niet.

‘Ik ga daar even kijken,’ zei ze en deed haar rugzak af. Gewapend met een zaklamp, haar vergrootglas en een

Zwitsers zakmes begon ze aan de klim naar de ingang van de grot.

‘Ik pak ondertussen wel alles uit,’ riep Claire en ze spreidde op een vlak stukje grond een deken uit en begon daar allerlei lekkernijen op uit te stallen. Blikjes cola, zakjes chips, snoep en een pakje met van die lekkere ronde cakejes met van dat roze glazuur erop lagen al snel op de deken. Katarina had al gauw de ingang van de grot bereikt en liep nieuwsgierig naar binnen. Het was er donker en uit het niets dook plotseling een oude man in jagerskleding op. ‘Wat moet dat hier?’ brulde hij, ‘Scheer je weg nieuwsgierige aap of je krijgt een pak slaag met mijn stok!’ Hij zwaaide woest met een stok en liep op Katarina af. Die slaakte een harde gil en rende de grot weer uit naar beneden waar Claire nog bezig was. Gelukkig voor Katarina was de oude man al op leeftijd en niet meer zo goed ter been, desondanks zette hij toch de achtervolging in. Hij kreeg ook Claire in de gaten die na de gil van Katarina even verstijfd van schrik stil stond.

‘Wat! Nog meer nieuwsgierige apenkoppen? Wegwezen jullie!’ Claire rende nu ook verschrikt weg en Katarina volgde haar. Samen renden ze terug naar de ingang van de groeve. Bij Claire zag het rennen er komisch uit. Omdat ze te korte achillespezen heeft, kan ze alleen maar helemaal rechtopstaand rennen. Ze lijkt dan net op een rennend hert dat in paniek voor een troep wolven wegrent.

‘Badmutsen, krielkippen, krulspeldkopjes, mislukte barbiepoppen! Blijf staan! Dan kan ik jullie met mijn stok een pak rammel geven!’ brulde de oude man de meiden woest na.

Wat een gek dacht Katarina onder het rennen. Eerst schreeuwt hij wegwezen jullie en nu moeten we blijven staan. Maar dat schreeuwen had totaal geen effect, want Claire en Katarina liepen snel op hem uit en renden zonder Dirkie en Luuk op te merken door de ingang van de groeve

terug naar het bospad. Daar aangekomen bliezen ze even uit.

‘Wie was dat?’ vroeg Claire, nog bevend van schrik.

‘Weet ik niet, hij dook uit het niets in die grot op en begon gelijk te schreeuwen,’ hijgde Katarina en angstig keken ze naar de ingang van de groeve of ze nog gevolgd werden.

‘Snotneuzen, melkmuilen, beddenplassers, huppeltrutjes, ik grijp jullie!’ klonk het weer. Claire en Katarina keken elkaar even angstig aan en renden verder over het bospad terug naar de ingang van het bos.

Dirkie en Luuk reageerden stomverbaasd toen ze de twee meiden vlak achter zich zagen wegrennen.

‘Wat, wat hebben die nou?’ stamelde Dirkie, ‘Ze hebben het skelet nog niet eens gezien.’

‘Ik ga wel even in die groeve kijken wat er aan de hand is,’ zei Luuk en liep door de ingang de groeve weer in. Maar ver kwam hij niet. De oude man, die bijna de ingang van de groeve bereikt had, kreeg hem snel in de gaten: ‘Wat! Nog meer gespuis. Hier jij, dan krijg jij ook een pak rammel.’ Luuk bedacht zich geen seconde en rende terug naar Dirkie: ‘Dirk, wegwezen! Hier loopt een of andere ouwe gek met een stok te zwaaien.’ Dirkie hoorde het geschreeuw van de oude man nu ook en rende samen met Luuk het bospad op achter de meiden aan.

‘Ik krijg jullie allemaal wel stelletje belhamels, neuspeuteraars, paardenvijgen, galgengebroed.’ De man had schijnbaar een complete encyclopedie aan scheldwoorden in zijn hoofd zitten, want hij gebruikte geen enkel woord twee keer. De twee meiden kregen onderweg nog wat oponthoud omdat Katarina over een boomstronk struikelde en haar bril in het donker verloor.

‘Kom nou, schiet op! Zo meteen haalt die gek ons in.’

‘Mijn bril is gevallen en zonder zie ik bijna niets,’ jammerde Katarina en zittend op haar knieën tastte ze de plek af waar haar bril ongeveer moest liggen.

‘Doe je zaklamp aan, Kat! Dan kijk ik wel voor je.’ Katarina nam haar zaklamp uit haar zak en scheen ermee op de grond.

‘Hebbes,’ riep Claire en gaf Katarina haar bril terug. Ze trok haar vriendin van de grond omhoog en samen renden ze verder, want nog steeds hoorden ze het gescheld van de oude man. Luuk en Dirkie waren de meiden bijna genaderd toen Luuk opeens stopte. Hij keek of de oude man er al aankwam en zei: ‘Zeg, laten we al ons snoep en onze spullen zo maar achter in die groeve? Zo meteen pakt die vent dat allemaal.’ Dirkie antwoordde: ‘Ja, wat moeten we anders? Als die ouwe sok ons

te pakken krijgt, krijgen we geheid een pak rammel. Mij niet gezien.’

‘En laat je je skelet ook hangen?’

‘Tja, wat kunnen we doen?’ Ze hoorden de oude man naderen en Luuk stelde voor: ‘Luister! Ik verstop mij achter een boom en jij wacht hier totdat hij je gezien heeft. Dan ren je verder. Hij haalt je toch niet in, want je bent veel te snel voor hem. Als hij mij voorbij is, ren ik terug naar de groeve en haal de spullen op. Ik verstop mij wel weer als ik hem op de terugweg tegenkom. Daarna zie ik jullie bij de fietsen. Oké?’

‘Goed,’ antwoordde Dirkie en vervolgens kroop Luuk achter een dikke boom en maakte zich zo klein mogelijk. Dirkie wachtte eventjes en hoorde de volgende scheldkanonnade van de oude man toen die hem in de gaten kreeg: ‘Aha, kleine dwergaap, nu heb ik je. Staan blijven kwajongen, klabak, aardworm, neusaap!’ Maar de neusaap peinsde er niet over om te blijven staan en rende met een voorsprong van zo’n tien meter verder. De oude man zwoegde Luuk voorbij zonder hem op te merken. Luuk sprong vervolgens

op en sprintte terug naar de groeve waar hij eerst Dirkies skelet pakte en daarna de uitgestalde lekkernijen van Katarina en Claire. Omdat hij het snel moest doen pakte hij de deken gewoon bij de vier punten vast, gooide de twee lege rugzakken er bovenop en droeg zo alles terug naar het bospad waar hij net op tijd arriveerde. De oude man had doorgekregen dat hij geen schijn van kans had om die aalvugge tieners te pakken te krijgen. Zwaar ademend en hijgend naar lucht strompelde hij mopperend over het bospad terug naar de groeve.

‘Als ik die snottebellen, flapdrollen, aterlingen, mislukte bavianen ooit te pakken krijg dan krijgen ze een pak slaag dat ze hun leven niet meer vergeten,’ bromde hij in zichzelf en strompelde de groeve in en verdween even later weer in de grot. Luuk, die zich wederom had verstopt, zag hem langskomen. Hij sprong op en rende naar de plek waar de fietsen lagen.

Claire en Katarina waren daar als eerste aangekomen en zaten al op hun fiets te wachten toen eerst Dirkie aan kwam zetten.

‘Dirkie!’ riep Claire toen ze zag dat hij alleen was. ‘Waar is Luuk?’

Dirkie liep naar hun toe, stapte ook op zijn fiets en zei: ‘Die haalt nog even onze spullen op in de groeve.’ Katarina keek bewonderend en zei: ‘Wauw! Die is moedig. Als die man hem maar niet te pakken krijgt.’

‘Wie moet mij niet te pakken krijgen?’ klonk het opeens en het lachende gezicht van Luuk verscheen tussen de bomen.

‘Luuk!’ gilden de twee meiden tegelijkertijd.

‘Wat ben ik blij jou te zien,’ riep Katarina opgelucht.

‘Ik heb onze spullen opgehaald. Het drinken, het snoep en jullie rugzakken.’

‘En het skelet?’ vroeg Dirkie.

‘Skelet?’ reageerde Claire met een verbaasde blik.

‘Eh, dat leggen wij je nog wel eens uit,’ antwoordde Dirkie. Van het rennen hadden ze dorst gekregen en snel werden vier blikjes coca cola geopend en leeggedronken. Luuk zei, toen hij als eerste zijn blikje leeg had en het tussen de bomen wilde gooien, maar zich bedacht en het toch maar in zijn zak stopte: ‘Die vent is alweer terug in zijn grot. Daar hoeven we niet meer bang voor te zijn. Ik zag hem richting die groeve strompelen toen ik verstopt achter een boom lag.’

‘Wie zou het eigenlijk zijn en wat doet hij eigenlijk nog zo laat in het bos?’ vroeg Claire zich af.

‘Een stroper of een smokkelaar denk ik,’ antwoordde Katarina.

‘Misschien een kluizenaar,’ opperde Dirkie.

‘Maakt niet uit wat hij is, hij heeft onze *chillavond* bedorven,’ vond Katarina en de andere drie waren het daar roerend mee eens.

‘Zullen we dan maar naar huis gaan? Echt leuk vind ik het hier nu niet meer,’ stelde Claire voor. De andere drie knikten. Het was ondertussen bijna helemaal donker en er heerste een doodse stilte aan de rand van het bos. Het maanlicht scheen helder door de bomen en veroorzaakte spookachtige schaduwen. Ook hoorden ze vreemde dierengeluiden vanuit het bos.

‘Ja,’ zei Luuk, ‘laten we maar gaan.’ Claire opende nog snel enkele zakjes snoep die ze uitdeelde en met hun mond vol dropveters, M&M’s en *winegums* stapten ze op hun fiets en reden in een slakkengangetje terug naar Maastricht waar ze alle vier woonden. De oude man, die op dat moment in de grot zijn klemmen en strikken controleerde, mompelde in zichzelf dat hij die irritante puistenkoppen nog wel eens een keer te pakken zal krijgen.

Hoofdstuk 2

De dobbelaar op Lichtenberg

‘Katarina! Opstaan, het is half acht geweest!’ Katarina’s moeder stond bij de trap, keek naar boven en zuchtte eens diep. Iedere ochtend was het weer hetzelfde liedje. Haar dochter was met geen mogelijkheid uit bed te krijgen.

‘Katarina!... Katarina!... Opstaan!’ riep ze nog eens maar nu twee volumes harder.

‘Ja mam, nog heel eventjes,’ klonk een slaperige stem.

‘Niks eventjes, nu opstaan hoor je me!’ was het duidelijke antwoord van haar moeder. ‘Binnen tien minuten gewassen en aangekleed beneden zijn voor het ontbijt. Duidelijk!’

‘Ja mam,’ antwoordde de slaperige stem. Even later zat Katarina weliswaar geeuwend en met slaperige ogen, met haar ouders aan het ontbijt.

‘Het is gisteravond zeker weer laat geworden want je was weer met geen kanon uit bed te krijgen,’ merkte haar moeder op, ‘waar zijn jullie gisteravond eigenlijk nog zo laat geweest?’ Katarina geeuwde uitgebreid, wreef eens in haar ogen en antwoordde met een knipoogje naar haar vader die even terug grijsde: ‘Oh, nergens. Niets bijzonders.’

‘Ja, ja, het zal wel weer. Maar de volgende keer wil ik toch hebben dat je voor tien uur ‘s avonds thuis bent zodat je op tijd naar bed kunt gaan. Is dat duidelijk?’

‘Ja mam,’ antwoordde Katarina terwijl ze aan haar thee slurpte.

‘En slurp niet zo overdreven. Dat heb ik je al vaker gezegd.’ Katarina stopte met slurpen en vond het verstandiger om maar niet te vertellen wat er de vorige avond in het Savelsbos was gebeurd, want anders mocht ze een volgende keer ‘s avonds helemaal niet meer weg. Ze at, om verdere vervelende vragen van haar moeder te vermijden, daarom snel haar ontbijt op. Toen ze klaar was, pakte ze

haar rugzak, sprong op haar fiets en reed zo snel als ze kon naar school.

Net als haar drie vrienden zit ze in het derde leerjaar op het Sint Maartenscollege in Maastricht. Dat is een grote scholengemeenschap voor vmbo, havo en vwo met een open karakter waar leerlingen van alle geloofsovertuigingen welkom zijn. Toen ze op school aankwam, stonden haar drie vrienden al op het schoolplein op haar te wachten.

‘Hè, hè, daar is onze slaapmuts eindelijk,’ begroette Dirkie haar plagend.

‘Morgen, jongens,’ groette Katarina, die de plagerijtjes van Dirkie wel gewend was. Ze stapte van haar fiets af, stalde deze en ging bij haar vrienden staan.

‘Jeetjemina, dat was eng gisteravond hè, in dat bos!’ begon Claire, ‘Ik ril nog als ik aan die oude man met die stok denk.’

‘Ach,’ zei Luuk, ‘het was maar een ouwe sok die ons bang probeerde te maken.’

‘Nou dat is hem dan aardig gelukt,’ vond Katarina, ‘maar het ergste is dat ik geen vuursteen heb kunnen zoeken voor mijn verzameling.’

‘Ach, die vind je nog wel eens een andere keer,’ zei Luuk. Op dat moment ging de bel, ten teken dat de lessen begonnen. Claire toverde nog snel enkele zakjes drop tevoorschijn.

‘Deze zijn nog over van gisteren,’ en ze deelde ze snel uit aan de anderen, ‘maar let op dat Knoopstra het niet ziet want dan ben je ze gegarandeerd kwijt,’ waarschuwde ze nog, want vanuit haar ooghoeken had ze hun mentor al bij de voordeur van de school zien staan.

Vandaag kregen ze de eerste twee uur les van hun mentor Knoopstra. Een klein mager mannetje van middelbare leeftijd met een paar scherpe kraalooigjes. Hij is een streng

maar rechtvaardig man. Hij geeft Nederlands en geschiedenis en het lijkt alsof hij ook een paar ogen in zijn rug heeft zitten. Als hij met zijn rug naar de klas toe iets op het bord opschrijft, dan weet hij precies, als iemand zich misdraagt, wie dat geweest is. Uiteraard is Dirkie hier al vaak het slachtoffer van geweest. Vandaag begonnen ze met geschiedenis en Knoopstra had als eerste een leuke mededeling: 'Jongelui, als jullie nu eindelijk stil zijn dan heb ik een verrassing voor jullie.' Meteen was het helemaal stil in de klas en Knoopstra vervolgde: 'Aanstaande maandag zijn er geen lessen.' Een hard gejuich van alle leerlingen volgde, want de maandagen zijn niet bepaald populair. Vroeg opstaan en les tot en met het achtste uur. Balen.

'Maar,' en Knoopstra schraapte zijn keel en zei: 'in plaats daarvan gaan we naar het Sint-Pietersmuseum bij Hoeve Lichtenberg.' Nu was er nog maar één leerling of eigenlijk leerlinge die juichte en dat was natuurlijk Katarina. Zij is dol op musea. Met haar museumjaarkaart is zij vaak in het Natuurhistorisch museum, het Bonnefantenumuseum en het Museum aan het Vrijthof te vinden. Ze balde haar vuisten en riep heel hard: 'YES!' De overige leerlingen lieten duidelijk blijken dat ze de verrassing niet echt konden waarderen.

'Waarom gaan we naar een suf museum?' vroeg Dirkie.

'Ja,' viel Claire hem bij, 'noemt U dat een verrassing?' Knoopstra liet dit even allemaal over zich heen komen en toen de stroom protesten minder werd, vervolgde hij op droge wijze: 'Op de oostelijke helling van de Sint-Pietersberg, op een klif hoog boven de Maasvallei, ligt Hoeve Lichtenberg. In 1212 werd op deze plek al met de bouw van een kasteel begonnen. De huidige hoeve met uitkijktoren zijn hier de restanten van. In deze hoeve is het Sint-Pietersmuseum gehuisvest. Na ons bezoek maandag krijgen jullie als huiswerk een mooi verslag te maken van ons bezoek en het punt dat jullie hiervoor krijgen telt mee

voor jullie geschiedeniscijfer.’ Hij keek de klas rond en constateerde dat het enthousiasme, dat ontstaan was na de mededeling dat er maandag geen lessen zouden zijn, helemaal was verdwenen.

Op Katarina na, keek iedereen alsof ze te horen hadden gekregen dat ze allemaal waren blijven zitten en nog een heel schooljaar het gezwam van Knoopstra moesten aanhoren. Van hun gezichten straalde nog maar weinig vrolijkheid af.

Debbie Janssen, die met haar tweelingzus Giselle achter in de klas zat, vroeg: ‘Kunnen we niet naar het zwembad gaan of naar een bioscoop of gaan *paintballen*? Dat vinden we allemaal veel leuker. Niet dan?’ Ze keek de klas rond en kreeg enige bijval. Dat gebeurt echter niet vaak want de eeneiige tweeling Janssen is niet bepaald populair in de klas. Zelfs niet in de hele school. Dat komt omdat ze zich altijd irritant naar anderen opstellen. Ze weten het altijd beter, willen beiden de beste van de klas zijn en zijn jaloers op andere meisjes. Ze kunnen het niet uitstaan dat Claire het knapste meisje van de klas is en Katarina de slimste. Ach, wat zou de tweeling dat graag anders willen hebben. Ook kletsen ze vaak over anderen en halen soms stiekeme dingen uit om anderen in een kwaad daglicht te stellen. Ze zouden graag tot het vriendengroepje van Katarina en Claire willen behoren maar die trappen daar niet in en houden de tweeling er graag buiten. Erg geliefd zijn Debbie en Giselle dus niet.

‘Jongelui, maandagochtend dus gewoon om 9.00 uur op school zijn en dan gaan we gezamenlijk op de fiets naar het Sint-Pietersmuseum,’ ging Knoopstra verder.

‘En dan ga ik jullie nu een spannende legende vertellen die heet: de dobbelaar op Lichtenberg. Wie kan mij vertellen wat een legende is?’ Katarina’s vinger priemde direct omhoog na het stellen van deze vraag en ze antwoordde gelijk: ‘Is afgeleid van het Latijnse woord legenda en

betekent een eenvoudig godsdienstig verhaal vanuit het verleden.'

Enkele medeleerlingen bromden: 'Ja hoor, zij weet het weer.' Katarina trok zich daar niet veel van aan en zat glunderend te wachten op het moment dat Knoopstra met zijn verhaal zou beginnen. Deze schraapte eerst uitvoerig zijn keel, snoot zijn neus en begon te vertellen: 'Eeuwen geleden zaten 's avonds laat enkele ridders op Lichtenberg te brassen en te dobbelen. Een van de ridders, een rijk slotheer, had al veel geld verspeeld en stond op het punt zijn zwaard te verpanden. Op dat moment kwam er een monnik binnen en de ridder begon, omdat hij vermoedelijk al heel dronken was, hem te bespotten. De monnik was daar niet van onder de indruk en reageerde met de woorden: 'Ik zal voor U bidden dat Uw ziel bespaard blijft en om middernacht zal de heilige Maagd u bijstaan en zal God u genadig zijn.' Daarna was de monnik opeens verdwenen en de ridder die niets vreesde sprong op zijn paard en reed de duisternis in. Er stak een noodweer op maar de ridder vuurde zijn paard steeds meer aan. Plotseling bleef zijn paard voor een afgrond staan terwijl de ene na de andere bliksemflits uit de donkere hemel neerdaalde. Diep in de afgrond bruiste woest water en achter de ridder doemden donkere gestalten op die hem de afgrond wilden indrijven. En joelden daar geen hellegeesten door stormgeraas en stormgeruis?' Nu stopte Knoopstra even en keek naar zijn leerlingen.

Een aantal keek verveeld voor zich uit en klikten onnodig met hun pen, iets waar Knoopstra helemaal gek van kan worden. Eentje speelde spelletjes op zijn gsm en een ander was poppetjes op zijn schrift aan het tekenen. Dirkie schoot met een elastiekje een propje tegen het achterhoofd van een medeleerling die op zijn beurt zich omdraaide en zijn gum tegen het voorhoofd van Dirkie gooide. Alleen Katarina luisterde met open mond en was blij toen Knoopstra verder

ging: 'De ridder werd nu voor het eerst in zijn leven bang en probeerde te bidden. Hij wilde zich bekeren en riep de bijstand in van de heilige Maagd. Een vreselijke donderslag kraakte opeens door de hemel, maar door de plotseling erop volgende stilte klonk er ook, zacht en vredig, een klokje dat het Angelus luidde voor middernacht.' Katarina stak nu haar vinger op: 'Meneer Knoopstra, wat betekent het Angelus voor middernacht?' Knoopstra keek Katarina even aan en antwoordde: 'De katholieken baden in die tijd een aantal malen per dag. Vooraf luidde men dan met een kleine klok dat gebed in. Het Angelus.' Katarina begreep het en Knoopstra vertelde verder: 'De ridder hoopte op een nieuwe kans en het paard rende in volle vaart weg over de Sint-Pietersberg. Eer de laatste galm van het angelusklokje door de wind meegenomen was, bevond de ridder zich voor het klooster der Observanten. Uit zichzelf had het paard de ridder hierheen gebracht. De ridder begreep het teken uit de hemel. Sindsdien leefde hij als kloosterling een berouwvol en voorbeeldig leven.'

'VET! Wat een leuk verhaal,' riep Katarina enthousiast.

'Een kakverhaal' riep een medeleerling, 'wat hebben we hier nu aan?'

'Jongens, stilte! Niet door elkaar heen praten en Bas, let een beetje op je woorden,' kwam Knoopstra tussenbeide. Ook de andere leerlingen lieten blijken het maar een saai verhaal te vinden. Gelukkig voor de leerlingen ging de bel en voor het tweede uur stond Nederlands op het programma.

Er hoefde niet van lokaal gewisseld te worden want deze les kregen ze ook van Knoopstra. Toen dit lesuur eindelijk voorbij was, slaakten alle leerlingen een zucht van verlichting want de lessen van Knoopstra staan niet bepaald gelijk aan een bonte avond vol lachen en plezier. In de pauze, die na de eerste twee lessen volgde, stonden onze vier vrienden gezellig bij elkaar.

‘Tjongejonge, aan Nederlands kwam geen eind vandaag,’ zei Luuk, ‘wat geeft die vent saai les. Ongelofelijk!’

‘Inderdaad,’ antwoordde Dirkie, ‘humor heeft hij niet. Lacht hij überhaupt wel eens?’

‘Geen idee,’ zei Claire, ‘ik heb hem nog nooit zien lachen. Jij Kat?’

‘Nee, ik ook niet, maar wat vet zeg dat we maandag naar dat museum gaan.’

‘Nou, zo vet vinden wij dat niet. Jij bent de enige die het leuk vindt,’ reageerde Luuk.

‘Het is dat we die dag dan geen les hebben, anders hoefde het voor mij niet,’ vond Dirkie, ‘enne,’ en plotseling stonden zijn ogen vol pret, ‘zullen we hier in de aula wat leven in de brouwerij gaan brengen. Ik heb nog een stinkbom en ik wil wel eens weten hoe snel ik de aula vandaag leeg kan krijgen terwijl het nog pauze is.’

‘Durf je niet!’ zei Luuk uitdagend. Hij weet dat als hij dit zegt, Dirkie het zeker gaat doen. De meiden keken elkaar eens aan dachten beiden: daar gaan we weer en liepen alvast giechelend naar de uitgang van de grote aula. Dirkie liep vervolgens zo onopvallend mogelijk naar het midden van de aula en liet zonder dat iemand het zag een stinkbom op de grond vallen. Met de hak van zijn schoen trapte hij de glazen capsule kapot en meteen verspreidde zich een geur van stinkkaas en rotte eieren door de aula. De gevolgen waren enorm. De kinderen, die ervoor gekozen hadden om de pauze in de aula door te brengen en niet buiten, roken de stank en alsof er een algemeen alarm was gegeven kwam er een grote stroom van kinderen op gang die als doel had om zo snel mogelijk buiten te geraken. De stank was niet te harden en in de verdrukking vielen er een aantal leerlingen op de grond waarover weer anderen struikelden. Op een gegeven moment lag er een kluwen van leerlingen duwend en spartelend op de grond. Een aantal leerkrachten, waaronder Knoopstra trachtten de orde te

herstellen maar de chaos werd compleet toen Dirkie het leuk vond om heel hard bommelding te roepen.

Een aantal meisjes begon nu hysterisch te gillen en trachtte over de op de grond liggende kluwen van leerlingen te klimmen om zo bij de uitgang van de aula te komen. In de verdrukking kneusde een meisje haar voet en een jongen viel zodanig ongelukkig, dat hij daar een pijnlijke elleboog aan overhield. Diverse kledingstukken van leerlingen konden afgeschreven worden en menige kettinkjes en oorbellen sneuvelden. Knoopstra en de andere leerkrachten maanden iedereen tot kalmte en toen dat lukte, konden de leerlingen die op de grond lagen weer overeind komen en met de anderen langzaam en ordelijk de aula verlaten. Dirkie en de drie anderen stonden toen al buiten en keken naar de chaos die er was ontstaan.

‘Wat een grap,’ proestte Katarina van het lachen.

‘En zag je het gezicht van Knoopstra?’ grinnikte Claire, ‘Een zwaar onweer is er niets bij vergeleken met het gezicht dat hij trok.’

Zonder het te merken bleken Debbie en Giselle vlak in hun buurt te staan. Ze hadden Luuk nog net horen zeggen dat hij er bewondering voor had dat Dirkie achter die grap met de stinkbom zat. En dat was nu net wat de tweeling wilde horen. Die liep naar de vier vrienden toe die nog steeds aan het lachen waren en Debbie zei smalend: ‘Jij was dat natuurlijk weer hè, Dirkie?’ En Giselle herhaalde: ‘Ja, jij was dat natuurlijk weer hè, Dirkie?’ Dat herhalen is een irritante eigenschap van de tweeling. Als de een iets zegt dan wordt dit door de ander op een irritante manier herhaald. Net als een echoput klinkt het dan twee keer.

‘Ik weet van niets,’ reageerde Dirkie.

‘En waarom zei Luuk zonet dat hij er bewondering voor heeft dat jij achter die grap met de stinkbom zat?’ reageerde Debbie weer smalend.

‘Ja,’ herhaalde Giselle, ‘waarom zei Luuk zonet dat hij er bewondering voor heeft dat jij achter die grap met de stinkbom zat?’

‘Ach, jullie hebben het verkeerd gehoord. Dat ging over vorige maand met die stinkbom tijdens de gymles. Vandaag heb ik niets gedaan.’

‘Maar we hoorden je wel bommelding roepen.’

‘Ja, we hoorden je wel bommelding roepen,’ klonk het een tweede keer.

‘Waar bemoeien jullie je je eigenlijk mee?’ beet Claire de tweeling toe. ‘Ga anderen lastigvallen met jullie praatjes en laat ons met rust. Kom jongens we gaan ergens anders staan!’

‘We houden jullie in de gaten!’ riep Debbie hun nog na wat weer door Giselle werd herhaald.

‘Wat een irritante mispunten zijn dat toch. Let maar op Dirkie, dat die twee je niet gaan verraden,’ waarschuwde Luuk terwijl ze naar binnen liepen, waar de rust bijna in zijn geheel hersteld was.

Toen klonk er door de intercom een mededeling. Het was de directeur die opriep: ‘Wil Dirk Brinkman zich meteen op mijn kamer melden, ik herhaal, wil Dirk Brinkman zich meteen op mijn kamer melden.’

‘Ja, nu ben je zuur Dirk,’ zei Claire. Dirkie, die nu toch wel schrok, foeterde: ‘Dat zijn die twee natuurlijk geweest. Wat een stelletje trutten,’ en liep vervolgens met lood in zijn schoenen naar de grote directeurskamer waar hij een stevige preek van de directeur kreeg. Maar aangezien er geen waterdichte bewijzen waren dat hij die stinkbom had gegooid en Dirkie glashard ontkende dat hij er iets mee te maken had, kwam hij er met een ernstige waarschuwing vanaf want meerdere leerlingen hadden hem wel bommelding horen roepen. En dat was in een dergelijke situatie als grap niet slim om te roepen, vond de directeur. Vervolgens kon Dirkie, met de mededeling dat er over dit

gebeuren een brief naar zijn pleegouders gestuurd zou worden, weer terug naar zijn klas gaan. Een zwakke geur van stinkkaas gemengd met rotte eieren bleef nog de hele dag in de school hangen.

Hoofdstuk 3

Bezoek aan het Sint-Pietersmuseum

Op de maandagochtend reed er een stoet van zestien fietsers, onder een waterig ochtendzonnetje, moeizaam de Sint-Pietersberg op.

Deze is gelegen bij Maastricht en is van binnen opgebouwd uit fossielresten van planten en dieren die hier vroeger, toen er in de krijtperiode nog een zee was, hebben geleefd. Onder de berg bevinden zich uitgestrekte kalksteengroeven, ook wel mergelgrotten genoemd. De Sint-Pietersberg is een natuurgebied met vele bijzondere planten en dieren. Voor de ware natuurliefhebber is het een uitstekend wandelgebied. Tevens kun je het grote aantal gangenstelsels in de berg, onder begeleiding van een gids, bezoeken. Bij Hoeve Lichtenberg is in een tweetal stallen het Sint-Pietersmuseum gevestigd. De stichting Oud Sint-Pieter richt hier jaarlijks een wisselende tentoonstelling in over de vroegere gemeente Sint-Pieter die sinds 1920 een stadsdeel van Maastricht is. Belicht worden de mergelwinning, het vroegere kanaal Luik-Maastricht, de kerken en kapellen, het fort en de grote hoeven. Verder wordt er aandacht geschonken aan het verloren gegane kasteel Caestert, het beheer van de Sint-Pietersberg en de toekomst van de Enci-groeven. In vitrines worden fossielen uit de krijtperiode, archeologische en prehistorische vondsten getoond. Onder een microscoop kan mergel, fossielen en insecten bekeken worden. In het museum hangen veel foto's en tevens kun je veel gebruiksvoorwerpen van vroeger bekijken.

Knoopstra reed, alsof hij de minister-president was, statig op zijn zwarte herenfiets voorop en zijn leerlingen reden er luid zingend en joelend achteraan. Al hadden de meesten er helemaal geen zin in om een museum te bezoeken, de

stemming zat er desondanks goed in. Ze probeerden er toch maar het beste van te maken. Een groep wandelaars keek verschrikt op toen de groep leerlingen langs hun fietste en keihard brulde: ‘Alle eendjes zwemmen in het water, falderal de riere, falderal de rare, alle eendjes zwemmen in het water,’ en bijna bij Hoeve Lichtenberg aangekomen gingen ze over op het meer toepasselijke: ‘We zijn er bijna, we zijn er bijna, maar nog niet helemaal!’ Ook dit liedje werd megahard door alle leerlingen meegebruld. Pas toen ze de grote toegangspoort van de Lichtenberg binnen fietsten zwakte het zingen af. Het viel helemaal stil toen ze allemaal hun fiets hadden neergezet. Knoopstra dirigeerde hen naar de ingang van het museum waar een gids al klaarstond om hen welkom te heten. Dirkie treuzelde even bij de fietsen en deed alsof een van zijn schoenveters los zat. Dat deed hij om te camoufleren dat hij in werkelijkheid stiekem een trekbommetje aan de fietsen van Debbie en Giselle bond. Dat zijn van die bommetjes met aan beide kanten een stukje touw die je uit elkaar moet trekken om zo een harde knal te veroorzaken.

Sint-Pietersmuseum

‘Goedemorgen allemaal,’ begon de gids, een oudere grijze man van rond de 50 jaar, ‘welkom in dit museum.’ De leerlingen bromden allemaal iets terug dat op goedemorgen moest lijken en de gids vervolgde: ‘Ik ben Anton Wiersma en...’

‘En ik ben Katarina,’ onderbrak Katarina hem en ze stak haar hand naar de gids uit. Deze keek haar even met gefronste wenkbrauwen aan en ging verder: ‘Ik ga jullie rondleiden. Ik doe dit al acht jaar en ik heb er zin in, jullie ook?’ Hij keek naar de groep leerlingen en constateerde dat de belangstelling voor een leerzame rondleiding niet echt aanwezig was. De meesten keken verveeld voor zich uit alsof ze in een lange rij aan de kassa in een supermarkt stonden.

Katarina, die helemaal vooraan stond, lachte wel breeduit en kon amper wachten tot de rondleiding begon. Helemaal achteraan stonden de andere drie vrienden en het was Claire die een lichte schok door zich heen voelde gaan op het moment dat de gids hen welkom heette.

‘Maar... dat is... is dat niet?’ en ze keek vragend naar Luuk en Dirkie.

‘Wat is er Claire?’ vroeg Luuk.

‘Is dat niet die oude man uit het Savelsbos van afgelopen donderdagavond?’ Luuk en Dirkie keken ook eens goed en ook zij voelden een lichte schok door zich heengaan.

‘Dat zou eigenlijk wel eens waar kunnen zijn, Claire. Hij lijkt er in ieder geval wel op,’ zei Dirkie en Luuk zei: ‘Het is hem, want ik heb hem twee keer verstopt achter een boom langs zien lopen. Kijk! Hij loopt ook ietwat moeilijk en zijn stem is ook hetzelfde.’

Ze keken alle drie naar de gids die over de mergelwinning bij de Enci uitleg aan het geven was.

‘Moeten we Kat niet waarschuwen?’

‘Nee, Dirk, ik denk niet dat dit nodig is. Hij kan ons vandaag toch niets doen. En zie haar daar nu blij met haar neus

overal bovenop opstaan.’ Inderdaad stond Katarina als enige gelukkig te wezen. Ademloos luisterde ze naar de gids en ze nam alles wat hij zei goed in zich op. Ook maakte ze met haar mobieltje talloze foto’s. Mogelijk daardoor herkende ze de oude man niet direct. Langzaam schuifelden ze door het museum en iedereen reageerde opgelucht toen de gids aankondigde dat er voor iedereen iets te drinken en iets lekkers was. Er volgde een korte pauze en de kinderen kregen de mogelijkheid om de Lichtenberg verder te bekijken en ook kon de uitkijktoren met een schitterend uitzicht over de Maas en Maastricht beklommen worden.

Ons viertal stond weer gezellig bij elkaar en Katarina werd door de anderen over de gids bijgepraat. Debbie en Giselle stonden natuurlijk weer op gehoorafstand in de buurt.

‘Is hij dat echt?’ reageerde Katarina toch enigszins verschrikt.

‘Ja, Kat. Kijk maar goed hoe hij eruitziet, zijn stem en hoe hij loopt. Het moet hem zijn.’

‘Maar hij is nu zo aardig.’

‘Ja, nu wel, maar in het bos toch niet,’ zei Dirkie, ‘toen wilde hij ons een pak slaag met zijn stok geven. Weet je nog?’ Katarina rilde even toen ze weer aan het avontuur in het bos dacht.

‘En toch is hij nu heel aardig,’ verdedigde ze de gids. Opeens klonk de stem van Knoopstra dat iedereen zich weer diende te verzamelen voor de rest van de rondleiding. ‘We blijven nu wel bij elkaar. Goed?’ stelde Luuk voor. Katarina keek even zuur, want dat betekende dat ze niet meer helemaal vooraan met haar neus overal bovenop kon gaan staan. Maar ze stemde toch toe. En zo bleef het viertal achteraan staan, met in hun kielzog, de tweeling. Ze vroegen zich af hoe het toch mogelijk was dat de oude man met de stok uit het Savelsbos hier vandaag opeens de keurige en aardige gids speelde. Het tweede gedeelte van

de rondleiding ging een stuk langzamer voorbij dan het eerste en bijna iedereen was opgelucht toen de gids afsloot met de woorden: 'Nou meisjes en jongens, dit was het dan. Ik hoop dat jullie een leerzame ochtend hebben gehad en ik hoop jullie snel hier weer eens terug te zien. Goed thuis allemaal en tot ziens.' De leerlingen die bijna allemaal blij waren dat de rondleiding voorbij was, riepen allemaal opgelucht, tot ziens, terug en liepen snel naar buiten naar de fietsen. Knoopstra ving hun daar op en herinnerde ze aan het verslag over het bezoek dat ze dienden te maken.

'En uiterlijk vrijdag inleveren bij mij. Begrepen!'

'Ja, meneer Knoopstra,' riepen ze verveeld en de meeste leerlingen hadden maar een wens en dat was om zo snel mogelijk weg te geraken van Knoopstra en het Sint-Pietersmuseum.

Knoopstra gaf aan dat iedereen op eigen gelegenheid mocht vertrekken en dat ze de rest van de dag vrij waren. Dit werd met gejuich ontvangen en al snel waren de meeste leerlingen vertrokken.

Katarina en haar vrienden stonden op dat moment nog binnen omdat Katarina nog enige foto's wilde maken van het tweede gedeelte van de rondleiding.

'Ja, ja, ik kom, nog eventjes,' was haar voorspelbare antwoord toen de andere drie haar vroegen of het nog lang ging duren.

'Klaar!' riep ze even later en gezamenlijk liepen ze naar de uitgang van het museum. Daar stond de gids op hun te wachten en vriendelijk vroeg hij: 'En, hoe vonden jullie de rondleiding?'

'Oh, ging wel,' antwoordde Claire.

'SUPERVET!' was het antwoord van Katarina en Luuk en Dirkie vonden het raadzamer te zwijgen.

'Nou zeg, zo erg was het toch niet, jongens?' Luuk en Dirkie keken de gids niet aan en die vervolgde: 'Jullie kijken niet echt gelukkig!'

‘Vind U dat gek na donderdagavond in het Savelsbos?’ was het scherpe antwoord van Luuk die genoeg van de gids begon te krijgen. De andere drie schrokken van wat Luuk zei en keken naar de lichtelijk geschrokken gids.

‘Donderdagavond in het Savelsbos?’

‘Ja, toen U ons wegjoeg en ons met een stok wilde slaan.’

‘Ik begrijp hier niets van,’ zei de gids. De andere drie waren nu over hun eerste schrik heen en bevestigden datgene wat Luuk net zei. De gids zei nu: ‘Oh, maar wacht eens eventjes. Ik denk dat ik het begrijp. Vermoedelijk hebben jullie mijn tweelingbroer Gradus gezien. Hem heb ik al jaren niet meer gezien. Hij is een beetje het zwarte schaap van de familie en houdt zich altijd met illegale zaken bezig zoals smokkelen, stropen, heling en nog van alles. En hij zit nu in het Savelsbos? Zo, zo.’ De kinderen keken nu verbaasd naar de gids. Die grijnsde naar hun en zei: ‘Ik was donderdagavond gewoon thuis.’

‘Zien jullie nu wel dat hij heel aardig is!’ zei Katarina tegen haar vrienden. ‘Had ik toch gelijk. Meneer, kent u de legende van de dobbelaar op Lichtenberg?’ De gids keek Katarina even verbaasd aan en vroeg: ‘Hoe kom jij aan die legende?’

‘Van meneer Knoopstra. Onze leraar. Hij vertelde er laatst over tijdens de geschiedenisles.’ Claire stootte Katarina even aan en zei: ‘Kom we gaan.’ Maar Katarina’s nieuwsgierigheid was gewekt nu ze vermoedde dat de gids mogelijk meer wist van die legende.

‘Die legende zou eigenlijk wel eens waar kunnen zijn,’ vervolgde die, ‘weten jullie wat, kom maar eens even mee naar mijn kantoortje. Dan laat ik jullie iets bijzonders zien.’ Katarina glunderde, maar de anderen keken elkaar even vragend aan. De gids liep echter al door en Katarina volgde hem.

‘Laten we maar meegaan,’ zei Luuk, ‘anders is Kat alleen met die vent.’ Claire en Dirkie knikten en snel liepen ze

achter Katarina aan. Toen ze allemaal in zijn kantoortje waren deed de gids de deur dicht en zei: 'Hier kunnen we geen pottenkijkers bij gebruiken.' Dit leidde tot grote teleurstelling bij Debbie en Giselle die al een aantal dingen met gespitste oren hadden opgevangen. Maar nu was afluisteren niet meer mogelijk.

Binnen ging de gids achter zijn bureau zitten en maakte een afgesloten lade open waar hij een map uithaalde. Deze sloeg hij voorzichtig open en wenkte de kinderen dichterbij te komen staan.

Katarina liet zich dit niet twee keer zeggen en boog zich snel over de map heen.

'Dit,' zei de gids, 'is iets prachtigs. Dit zijn enkele bladzijden uit een handgeschreven dagboek geschreven op perkament uit de 17^e eeuw.'

'Permanent?' reageerde Dirkie onnozel, 'Wat is dat nou?'

'Perkament jongeman. PERKAMENT. Dat is een papierachtig materiaal gemaakt van de huid van kalveren, koeien, geiten, schapen, konijnen of ezels. Het is genoemd naar Pergamum, een stad in Klein Azië. Een monnik, met wie de ridder uit de legende van de dobbelaar op Lichtenberg bevriend is geweest, heeft het vermoedelijk geschreven. Eeuwenlang is het goed bewaard gebleven, totdat het enige weken geleden op een veiling opdook. Ik heb het toen gekocht. Er was maar weinig belangstelling voor, omdat niet veel mensen geloven in de legende van de dobbelaar op Lichtenberg.'

Hij haalde voorzichtig met speciale handschoenen aan het perkament uit een speciaal zuurvrij mapje en legde het in het midden van de tafel. Nieuwsgierig probeerde Katarina het te lezen en ook de anderen keken nu belangstellend toe. Daarna haalde de gids nog drie pagina's van het dagboek tevoorschijn en legde deze ernaast.

‘Ik ben ze aan het bestuderen. Het is duidelijk dat de monnik die dit geschreven heeft de ridder kende daar hij enige keren over hem schrijft. En, er staan aanwijzingen in over een geheim van of over de ridder.’

‘WAUW!’ riep Katarina uit, ‘Dit is vet cool! Wat zou dat geheim kunnen zijn, meneer Wiersma?’

‘Daar ben ik nog niet achter, meid. De spelling destijds was anders dan nu en het handschrift is soms moeilijk te lezen.’ Ze keken nu alle vier naar het dagboek en de gids vroeg of ze nog iets te drinken wilden hebben.

‘Ja graag,’ riepen ze alle vier in koor. De gids viel hun eigenlijk toch wel mee.

‘Goed, dan haal ik even wat limonade uit de keuken. Ik ben zo terug.’ De gids verliet het kantoortje en de vier kinderen bleven achter. De gids was nog niet weg of Katarina nam haar mobieltje.

‘Wat doe je?’ vroeg Claire.

‘Ik maak een paar foto’s van dat dagboek.’

‘Dat mag niet,’ kwam Dirkie ertussen, ‘dit dagboek is niet van jou en die gids heeft er misschien veel voor betaald op die veiling.’

‘Shit! Mijn mobiel is leeg. Luuk mag ik de jouwe even lenen voor wat foto’s?’

‘Zou je dat wel doen, Kat? Zo meteen is die vent terug en dan zwaait er wat.’

‘Toe alsjeblieft, Luuk, een paar maar, ik beloof het.’ Katarina keek Luuk met haar grote blauwe ogen aan en deze smolt daar meteen voor.

‘Oké, hier dan.’ Hij gaf Katarina zijn Blackberry en snel nam ze van elke bladzijde van het dagboek een scherpe foto en ze was er gelukkig net mee klaar toen de gids met de beloofde limonade binnenkwam.

‘Zo, kijk eens, voor iedereen nog een lekker bekertje limonade.’ Hij ging achter zijn bureau zitten en stopte de bladzijden voorzichtig weer terug.

‘Wat ik wel kort geleden ontdekt heb, is dat die monnik het over een symbool heeft. Vindt dat en mogelijk kom je dan op het spoor van het geheim.’ Hij keek Katarina even strak aan en lachte daarna opeens weer. De kinderen kregen genoeg van de gids en dronken hun limonade snel op. Ze voelden zich toch wel een beetje schuldig vanwege de gemaakte foto’s. Nu wilden ze snel weer gaan. Ze bedankten de gids voor alles en liepen naar hun fiets en ja hoor, daar stond de tweeling op hun te wachten.

‘Zo,’ begon Debbie smalend, ‘dat duurde lang. Wat deden jullie daarbinnen eigenlijk?’

‘Ja,’ herhaalde Giselle, ‘dat duurde lang. Wat deden jullie daarbinnen eigenlijk?’ Het bleef enige seconden stil en toen vroeg Luuk: ‘Waar komt die echo toch vandaan, jongens? Horen jullie die ook steeds?’ De andere drie grinnikten en negeerden de tweeling volkomen. Ze sprongen op hun fiets en reden hard de Lichtenberg uit.

‘We komen er wel achter hoor, waar jullie mee bezig zijn!’

‘Ja, we komen er wel achter hoor, waar jullie mee bezig zijn!’ klonk het een tweede keer. Boos stapte de tweeling ook op de fiets en schrok hevig van de knal die het trekbommetje van Dirkie veroorzaakte. Woedend fietste de tweeling uiteindelijk als laatste de Lichtenberg uit.

De gids zat ondertussen op zijn kantoortje naar zichzelf in een spiegel te grijnzen: ‘Ha, ha, ha, die apen zijn erin getrapt. Ik wist dat ze snel foto’s zouden gaan maken. Zeker die Katarina, die lijkt mij heel nieuwsgierig.’ De kinderen hadden helaas niet gezien dat er een kleine beveiligingscamera hing en die had al hun bewegingen feilloos opgenomen. Wiersma speelde de beelden af en zag Katarina de foto’s maken.

‘Dit gaat mij nog allemaal heel goed van pas komen.’ Hij grijnsde nog eens en schonk zich toen een goed glas wijn in. Dit dronk hij langzaam en vooral genietend op.

De vier vrienden raceten op dat moment op hun fiets de Sint-Pietersberg af om de tweeling geen kans te geven hun te volgen. Ze spraken af 's avonds bij Luuk thuis de foto's te gaan bekijken, want hun nieuwsgierig was behoorlijk gewekt.

Hoofdstuk 4

Bestudering van het dagboek

Die avond stonden Claire, Dirkie en Katarina bij Luuk aan de voordeur en belden aan. Luuk deed de deur open en gezamenlijk sjokten ze de trap op naar zijn slaapkamer.

‘Is je vader niet thuis?’ vroeg Claire, onder het bestijgen van de vrij steile trap.

‘Nee, die is biljarten in het café. En normaal is hij dan pas rond middernacht thuis. We kunnen rustig onze gang gaan. Van hem hebben we vanavond geen last.’

Luuk woont, met zijn vader, in een klein huisje in een buitenwijk van Maastricht. Zijn moeder heeft hun anderhalf jaar geleden verlaten en ze heeft sindsdien niets meer van zich laten horen. Zijn vader heeft dit niet goed kunnen verwerken. Hij drinkt te veel en soms slaat hij Luuk zonder enige reden. Boven aangekomen, opende Luuk zijn slaapkamerdeur en ze gingen met hun vieren bij de computer zitten. Claire haalde

enkele zakken chips tevoorschijn en Luuk schonk voor iedereen iets te drinken in. Toen ze allemaal voorzien waren, nam Luuk het woord: ‘Ik heb de foto’s van het dagboek op mijn computer gezet en daarna uitgeprint.’ Katarina zat al vol ongeduld te wiebelen op haar stoel en brandde van verlangen de foto’s te zien.

‘Rustig, Katje,’ zei Dirkie plagend, ‘wij zijn eerst aan de beurt.’ Katarina keek hem even ongelovig aan en zei: ‘Ach, je plaagt me weer.’ Ze lachten en Luuk gaf de vier mooi uitgeprinte foto’s aan Katarina. Ze maakte eerst haar bril grondig schoon en bekeek ze daarna uitvoerig met haar vergrootglas. Na de eerste foto bekeken te hebben, zuchtte ze diep en zei: ‘Dit wordt moeilijk jongens, want het handschrift is heel moeilijk te lezen.’

‘Laat mij eens kijken,’ vroeg Claire, ze pakte een van de foto’s en bekeek deze.

‘Hier begrijp ik niets van,’ zei ze, legde de foto weer neer en pakte de volgende. Ook van de volgende foto werd ze niet veel wijzer. Luuk deed nog een extra lamp aan en op een gegeven moment zaten ze alle vier een foto te bestuderen. Het was echter moeilijk om de handgeschreven tekst te lezen daar het dagboek al mogelijk honderden jaren geleden was geschreven. Het was Katarina, die als eerste iets ontcijferde: ‘Kijk! Volgens mij staat hier: **zoek diep naer pleck sonder ligt naer riddersghild 1681.**’ Er viel even een stilte.

‘Die gids had het vandaag ook over een symbool dat gevonden moest worden. Wat zou dat kunnen betekenen?’ vroeg Luuk.

‘Ik denk dat de monnik, die dit dagboek geschreven heeft, een soort ridderwapen bedoeld. Een soort van symbool. Alle ridders hadden dat vroeger. Dat stond dan op hun schild en op hun vaandel. In de heraldiek is het een wapen dat verbonden is aan een persoon, familie, stad, land of een groep mensen.’

‘Wat is heraldiek nou weer?’ vroeg Claire. Katarina doceerde: ‘Heraldiek is de leer die zich bezighoudt met de betekenis van wapenschilden. Op het schild van een ridder stond het familiesymbool en kleuren die ze vaak gebruikten waren: azuur, keel, sinopel, sabel, purper...’

‘Ja, stop maar Kat! Maar wat betekent nu: **zoek diep naer pleck sonder ligt naer riddersghild 1681.**’

‘Tja, dat weet ik ook nog niet precies. Volgens de legende van de dobbelaar op Lichtenberg was de dobbelaar een ridder, een rijk landvoogd. Hij is het klooster der Observanten ingegaan en heeft vervolgens zijn leven berouwvol als kloosterling doorgebracht.’

Dirkie vroeg: ‘Moesten kloosterlingen vroeger dan niet al hun bezittingen afgeven?’

‘Dat klopt,’ antwoordde Katarina, ‘hij was een rijk landvoogd en zal wel veel bezittingen hebben gehad.’

‘Zou dat dan het geheim kunnen zijn?’

‘Ja,’ riep Claire, ‘misschien wel gouden juwelen.’

‘Ja, of misschien was zijn zwaard helemaal van goud,’ fantaseerde Dirkie.

‘Ja, of zijn complete harnas,’ bracht Luuk in.

‘WAUW!’ riep Katarina, ‘Een schat natuurlijk. Die ridder heeft zijn bezittingen misschien ergens verstopt.’

‘Ja, of die monnik, nadat de ridder gestorven was,’ zei Claire, ‘die monnik heeft er daarna over in zijn dagboek geschreven en daar hebben wij nu vier pagina’s van.’ Ze glunderden bij de gedachte dat ze mogelijk op zoek naar een schat waren.

‘Maar waar beginnen we dan met zoeken naar dat riddersymbool?’ vroeg Claire.

‘Ik denk bij klooster der Observanten. Dat lijkt mij het meest logisch. Luuk, *google* jij eens: klooster Observanten en print daar wat informatie over uit.’

‘Doe ik, Kat,’ en even later kwamen er diverse blaadjes uit de printer met informatie over klooster Observanten. Katarina nam ze aan en begon ze te lezen: ‘Ja, hier heb ik wat. Luister: van het voormalig klooster Slavante, ook Observanten genoemd, zijn nog enige overblijfselen op de Sint-Pietersberg. Twee haaks op elkaar staande kloostervleugels en een veelhoekig gesloten kapelletje van mergel uit 1681. De restanten van het klooster zijn wit geschilderd en doen hoeve-achtig aan.’

‘En dat is dus het klooster waar die ridder zijn leven heeft doorgebracht?’ vroeg Luuk.

‘Ja,’ antwoordde Katarina, ‘hij heeft er samen met de monnik, die dit dagboek geschreven heeft, gewoond.’ Dirkie nam een te grote slok cola, verslikte zich bijna en zei: ‘Ik denk dat we eerst meer tekst van dat dagboek moeten proberen te ontcijferen. Ik denk dat we het dan beter begrijpen. Laten we allemaal een pagina pakken en die dan

goed bestuderen. Als we klaar zijn leggen we alle gevonden aanwijzingen bij elkaar.'

'Ja, dat doen we,' zei Luuk. Ze verdeelden de pagina's en het volgende half uur kon je in Luuks slaapkamer een speld horen vallen. Alles wat ontcijferd werd, schreven ze zorgvuldig op. Nu was het Claire, die onverwachts een kreet slaakte: 'Kijk!' Ze wees naar een klein tekeningetje onderaan de pagina: 'Zou dit een riddersymbool kunnen zijn?' Katarina keek er met haar vergrootglas naar en gaf ook een gil: 'Ja! Volgens mij is dit een wapenschild met drie kronen erop. Dit kan het familiesymbool van de ridder zijn geweest. Hier moeten we naar op zoek gaan.' De anderen keken ook om de beurt met het vergrootglas en hun enthousiasme nam flink toe.

'Jongens, verder zoeken,' spoorde Dirkie de rest aan. Dit leverde vooralsnog drie aanwijzingen op, namelijk: **twee gouden hielbeslagen versgtopt, versgtopt tekeningh vroegher Sint Pietersbergh twee malen en zoeck onder naest paerdenstallen diep waer je hoogh kunt kijken.** Katarina las de gevonden aanwijzingen een aantal keer door en dacht even, onderwijl haar neus krabbend, na. Ze was verheugd dat ze toch al iets gevonden hadden.

'Ik denk dat we eens bij dat klooster Slavante moeten gaan kijken. Mogelijk vinden we daar dat riddersymbool. Ja, daar moeten beginnen.' De anderen waren het daar mee eens.

'Doen we,' zei Luuk, 'maar wanneer?'

'Morgenmiddag na school? We hebben dan maar les tot het zesde uur.' Katarina keek naar de anderen en die stemden toe. Onverwachts ging de deurbel.

'Hè, wie zou dat nou zijn?' vroeg Luuk zich verbaasd af, 'Jongens, ik ga even naar beneden om te kijken wie dat is.' Hij rende de trap af en opende de voordeur. Daar wachtte hem een onaangename verassing.

'Hoi Luuk,' klonk het twee keer. Daar stonden Debbie en Giselle nieuwsgierig naar binnen te kijken.

‘Wat moeten jullie hier?’ vroeg Luuk geïrriteerd. Debbie antwoordde: ‘Wij zagen de fietsen van Katarina, Claire en Dirkie staan en we dachten, laten we maar even aanbellen om te vragen wat jullie aan het doen zijn.’

‘Ja,’ herhaalde Giselle, ‘wij zagen de fietsen van Katarina, Claire en Dirkie staan en we dachten, laten we maar even aanbellen om te vragen wat jullie aan het doen zijn.’ Luuk slikte even, want het liefst zou hij deze twee mispunten een flinke schop onder hun achterwerk geven. Hij beheerste zich en zei: ‘Dat gaat jullie niets aan.’

‘Oh, en waarom dan niet?’ klonk het twee keer.

‘Waar wij mee bezig zijn, daar hebben wij jullie niet bij nodig.’

‘Jullie zijn dus met iets bezig?’ zei Debbie smalend.

‘Ja, jullie zijn dus met iets bezig,’ smaalde Giselle nu ook. Shit! dacht Luuk, daar ben ik ingetrapt. Nu weten ze dat wij met iets bezig zijn. Maar verder niets loslaten, Luuk.

‘Maar moeten jullie niet naar huis toe, want Sesamstraat begint zo en als jullie nu vertrekken, dan halen jullie het nog net.’ Hij lachte naar de tweeling, maar die was daar niet zo blij mee.

‘Wij komen er toch wel achter hoor, waar jullie mee bezig zijn.’

‘Ja, wij komen er toch wel achter hoor, waar jullie mee bezig zijn,’ klonk het een tweede maal.

‘Natuurlijk, maar ik ga weer naar binnen, want ik heb belangrijkere zaken te doen dan met jullie mijn tijd te verdoen. Doe!’ Luuk draaide zich om, liep naar binnen en sloeg de deur voor hun neus dicht. Wat een ellendelingen zijn dat toch, dacht hij op weg naar boven. Hij vertelde over het bezoek van de tweeling aan de anderen en die reageerden ook geïrriteerd.

‘Shit!’ riep Katarina, ‘Nu moeten wij die twee goed in de gaten houden, want voor je het weet volgen ze ons overal naartoe.’

‘Ja, en zeker morgen na school als we naar dat klooster gaan. Ik wil die twee nieuwsgierige bemoeials er dan echt niet bij hebben.’

‘Je hebt gelijk Claire,’ zei Dirkie, ‘we moeten die twee goed in de gaten houden. Op school, dat ze ons niet kunnen af luisteren en na school, dat ze ons niet kunnen volgen.’

‘Ja, en let ook goed op als jullie thuis weggaan,’ waarschuwde Luuk, ‘want ze wonen toch schuin tegenover jullie in de straat?’

‘Helaas wel, ja,’ zei Claire, ‘we zullen op onze hoede moeten zijn voor ze.’

‘En voor morgen moeten we een list verzinnen, zodat ze ons na school niet naar dat klooster kunnen volgen.’

‘Ik verzin wel iets,’ beloofde Dirkie.

‘Oké dan,’ zei Luuk, ‘ik denk dat we dan voor vanavond klaar zijn. Ik ben wel benieuwd of we morgen sporen van dat schild, met die drie kronen kunnen vinden bij dat klooster.’

‘Dat zijn wij ook, maar nu is het tijd om op te stappen. Kom je ook, Kat?’ Katarina zat nog, met haar vergrootglas, de foto’s te bekijken. Ze balanceerde met haar stoel op twee poten en kreeg bijna een mini hartaanval, toen ze met haar stoel achterover dreigde te vallen. Ze behield net haar evenwicht en legde met tegenzin de foto’s terug op de tafel. ‘Ik kom,’ zei ze en met hun vieren verlieten ze Luuks slaapkamer. Beneden liet Luuk hun uit en eerst keken ze voorzichtig beide kanten van de straat af, maar van de tweeling was niets te zien.

‘Ach, we gaan nu toch naar huis en dat mogen ze gerust zien. Berg jij de foto’s goed op, Luuk?’

‘Wat denk je, Kat, maak je daar maar geen zorgen over.’

‘Goed, dan gaan we, tot morgen.’

‘Tot morgen,’ riep Luuk en hij keek zijn vrienden na totdat ze om de hoek van de straat verdwenen waren. Die fietsten op hun gemak door de al bijna donkere straten en keken

goed rond of ze soms een spoor van de tweeling zagen. Maar die leek van de aardbodem verdwenen te zijn.

‘Die zijn al thuis,’ zei Claire, ‘ze moesten natuurlijk voor het donker thuis zijn.’

‘Ja, maar waarom zitten ze ons nou altijd achter na?’

‘Weet ik niet, Kat. Ze zijn gewoon ontzettend jaloers op ons, omdat wij het altijd leuk met ons vieren hebben en zij niet. Zij hebben amper vrienden.’

‘Wie wil er nou ook bevriend met die twee zijn?’

‘Klopt, niet veel kinderen willen dat, Dirk. Ze zijn dat zelf schuld.’ Claire en Dirkie reden nog mee tot aan Katarina’s huis en reden daarna door. Ze reden langs de brandgang en stopten voor hun huis.

‘Ik ben benieuwd of we morgen bij dat klooster iets vinden. Wat denk jij, Dirk?’

‘Met Kat erbij vinden we gegarandeerd wat. Het maakt niet uit wat, maar vinden doen we iets. Let maar op!’

Claire grinnikte, want Katarina vindt inderdaad altijd wel iets als ze naar een geheimzinnige plek heengaan. Ze liepen naar binnen en sloegen de voordeur achter zich dicht. In de brandgang, vlak naast hun voordeur bewoog, iets. Met de fiets aan de hand stonden Debbie en Giselle zich daar te verkneukelen. Nu wisten ze voor 100 procent zeker dat Katarina en haar vrienden met iets bezig waren?

‘Welk klooster zou Claire bedoelen en wat zouden ze aan het zoeken zijn?’

‘Daar komen we morgen wel achter, Giselle!’

‘Ja, daar komen we morgen wel achter, Debbie!’ En als laatste ging ook de tweeling naar huis toe.

Katarina die even tevoren thuis was gekomen, was nog niet van plan om te gaan slapen. Ze groette bij het binnenkomen haar ouders en haar moeder vroeg of ze nog huiswerk had.

‘Bijna niets, mam,’ riep ze en rende de trap op naar haar slaapkamer. Haar moeder schudde eens met haar hoofd. Het leek wel alsof de kinderen van tegenwoordig amper nog huiswerk meekregen van school. Altijd is het antwoord, bijna niets mam, als ze Katarina ernaar vroeg. Katarina had echter andere zaken aan haar hoofd. Op het internet ging ze nog even de betekenis van een aantal vreemde woorden opzoeken. ‘VET!’ riep ze enkele malen, ‘We zitten goed!’ Toen ze flink begon te gapen, vond ze het welletjes. Ze deed haar pyjama aan, poetste haar tanden en ging tevreden slapen.

Hoofdstuk 5

Speurtocht bij Slavante

De volgende dag leek er geen einde aan de lessen te komen. Onze vier vrienden keken iedere les wel tien keer op hun horloge in de hoop dat het lesuur bijna voorbij was. Vooral Katarina was heel ongeduldig en schoof de hele tijd op haar stoel heen en weer. In de pauze wachtte hun echter een verrassing. Het zesde uur viel uit en dat was dus een meevaller die met gejuich ontvangen werd. De tweeling was het zenuwachtige geschuifel van Katarina en het veelvuldig horloge kijken ook opgevallen.

In de pauze lette het viertal goed op dat ze niet te hard spraken als Debbie en Giselle bij hun in de buurt stonden. Dirkie had bedacht om na school gewoon naar huis te gaan. De tweeling kon niet iedereen volgen. De verwachting was dat ze Luuk niet zouden volgen. Dit kwam inderdaad uit. Toen het laatste lesuur eindelijk voorbij was, ging er een zucht van verlichting door Katarina en haar vrienden heen. Eindelijk! Debbie fietste inderdaad een stuk achter Katarina aan en Giselle volgde Claire en Dirkie. De tweeling keek echter raar op toen duidelijk werd dat de vier vrienden gewoon naar huis gingen. Claire en Dirkie gingen thuis gewoon naar binnen en Giselle bleef buiten staan wachten. Even wist ze niet wat ze nu moest doen. Na enkele minuten wachten zei ze in zichzelf: 'Laat ik mijn spullen ook maar even naar binnen brengen. Dan ben ik die tenminste kwijt.' Ze zette haar fiets bij de voordeur van haar huis neer en liep naar binnen. Hier had Dirkie op gewacht. Hij rende meteen naar buiten en sloot Giselles fiets met een extra kettingslot af.

'Zo! Dat ze ons nu maar eens probeert te volgen!' Claire kwam ook naar buiten, ze sprongen op hun fiets en reden snel de straat uit. Giselle had de actie van Dirkie gemist, maar zag wel vanuit het raam dat Claire en Dirkie de straat

uitreden. Ze rende snel naar buiten en werd witheet van woede toen ze het kettingslot aan haar fiets zag.

‘Bah! Dat is natuurlijk die etter van een Dirkie geweest,’ snauwde ze. ‘Bah!’

Bij Debbie, die Katarina volgde, gebeurde iets soortgelijks. Katarina ging vrolijk naar binnen en liet Debbie aan de overkant van de straat een aantal minuten wachten. Die werd ongeduldig, maar zag tot haar verbazing opeens Luuk op de hoek van de straat staan. Deze wenkte haar even te komen. Debbie trapte erin. Ze liet haar fiets staan en liep naar Luuk toe. Katarina maakte daar gebruik van en liet de achterband van Debbies fiets leeglopen. Luuk hield Debbie even aan de praat en daardoor lette zij niet op haar fiets.

‘Gaan we, Luuk?’ klonk het opeens en Katarina fietste langs. Luuk fietste Katarina achterna en Debbie siste van kwaadheid toen ze haar lege achterband zag.

‘Bah!’ riep zij ook. Ze pakte haar gsm, belde Giselle en hoorde wat haar tweelingzus was overkomen. Nu werd ze pas echt kwaad omdat de vier vrienden hun te slim af waren geweest.

Die fietsten, op het moment dat Debbie haar achterband aan het oppompen was en Giselle zich aan het bedenken was hoe ze dat extra kettingslot van haar fiets af kon krijgen, lachend richting de Lage Kanaaldijk om via de Ursulineweg bij Buitengoed Slavante te komen. Dit is een bosrijke plek waar een kapelletje en twee haaks op elkaar staande kloostervleugels als enige restanten van het aangelegde klooster der Observanten, ook Slavante genoemd, liggen. Het is op deze plek goed toeven. Het restaurant met terras, een kiosk waar regelmatig livemuziek te horen is en een kleine speeltuin voor de kinderen maken het hier een gezellige plek om een paar uurtjes door te brengen. De vier vrienden hadden hier echter geen oog voor. Zij kwamen speciaal voor het kapelletje en de nog

resterende kloostervleugel. Onderweg hadden ze Dirkie bedolven met complimenten vanwege de list die hij verzonnen had om de tweeling kwijt te raken. Dirkie zwol van trots en lette daardoor niet goed op waar hij fietste.

Hij raakte, in een bocht, de stoeprand en ging met zijn fiets onderuit. De andere drie zagen het gebeuren en trokken onverwachts een sprint zodat de arme Dirkie een hele krachttoer moest uithalen om ze weer bij te benen. Maar al lachend en dollend bereikten ze hun bestemming. Nadat ze de fietsen hadden neergezet, wandelden ze op hun gemak via een dubbele trap naar de voorkant van het uit mergelsteen opgetrokken kapelletje, dat een flink stuk hoger naast de kloostervleugel lag. Ze stonden nu voor het kapelletje, dat met een zwart ijzeren hekwerk gesloten was. Erachter zagen ze een deel van de uit mergel opgetrokken oude omsluitingmuur van de toenmalige terrastuinen.

Kapelletje bij Slavante

‘Kijk, jongens!’ Katarina wees naar de grote gedenksteen, die hoog aan de voorkant zat met daarop het jaartal 1681. Vlak daaronder zat een andere steen met een of ander familiewapen. Die leek echter niet op het vermoedelijke familiewapen van de ridder waarnaar de kinderen op zoek waren. Het viel de kinderen op, dat het een veelhoekig kapelletje was en een ronde vorm had. De ramen waren niet dicht, maar voorzien van traliewerk. Ze liepen eromheen en bekeken de buitenkant goed. Dit kon, want tussen de vroegere omsluitingmuur en het kapelletje was net genoeg ruimte.

‘Heeft die monnik, die de ridder gekend heeft, nu in dit voormalige klooster gezeten, Kat?’

‘Ja, Claire. Het jaartal 1681 staat ook op een van de pagina’s van het dagboek. En hier boven de kapel staat ook 1681. Dat kan geen toeval zijn.’

‘Ik zie in ieder geval niets dat op een schild met drie kronen lijkt.’

‘Nee, Luuk, dat verwacht ik hierbuiten ook niet te vinden. Ik heb gisteren nog van een aantal vreemde woorden de betekenis opgezocht en: **zoeck diep naer pleck sonder ligt naer riddersghild 1681** betekent dat we naar een diepe plek moeten zoeken waar geen licht is.’

‘En waar is dat dan?’ Katarina krabde even aan haar kin en antwoordde: ‘In de kelder of in de gewelven, die kloosters vroeger hadden.’ Tegelijkertijd keken ze alle vier naar de lager gelegen overgebleven kloostervleugel. Dit restant van klooster Slavante, een hoofdgebouw met een kleine zijvleugel, was witgeschilderd en deed hoeve-achtig aan.

‘Daar gaan we verder met zoeken,’ gebaarde Katarina.

Via de trap liepen ze naar de kloostervleugel toe. Op een van de witte muren hing een bordje en Luuk, die er het dichtste bijstond, begon hardop te lezen: ‘De naam Slavante is afgeleid van de Franciscanerbroeders van de Observanten die in 1489 op verzoek van de Luikse prins-